

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ ҚАСЫМ-ЖОМАРТ ТОҚАЕВ «ӘДІЛЕТТІ ҚАЗАҚСТАН: ЗАҢ МЕН ТӘРТІП, ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСІМ, ҚОҒАМДЫҚ ОПТИМИЗМ» АТТЫ ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫНА АРНАҒАН ЖОЛДАУЫНДА ЭКОНОМИКАНЫ БІЛІКТІ МАМАНДАРМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ – АСА ӨЗЕКТІ МІНДЕТ ЕКЕНІН, ЕҢ АЛДЫМЕН, СУ, ЭНЕРГЕТИКА, ҚҰРЫЛЫС ЖӘНЕ БАСҚА ДА САЛАЛАРДА ҚАТТЫ БАЙҚАЛЫП ОТЫРҒАН КАДР ТАПШЫЛЫҒЫН ЖОЮ ҚАЖЕТ ДЕП АЙТҚАН БОЛАТЫН. М.ҚОЗЫБАЕВ АТЫНДАҒЫ СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ МЕН АҚШ-ТЫҢ АРИЗОНА УНИВЕРСИТЕТІ АРАСЫНДАҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ ӘРІПТЕСТІК – ПРЕЗИДЕНТ ҚАСЫМ-ЖОМАРТ ТОҚАЕВ БАСТАМАШЫ БОЛҒАН ЖОҒАРЫ БІЛІМДІ ИНТЕРНАЦИОНАЛДАНДЫРУ СЯСАТЫНЫҢ НАҚТЫ НӘТИЖЕСІ.

ЖАҒАНДЫҚ БІЛІМ КЕҢІСТІГІНЕ ЖОЛ

Алдағы уақытта сұранысқа ие болатын кәсіптер үшін білікті мамандар даярлауға басымдық берілуі тиіс. «Үкімет жоғары білім саласын халықаралық білім беру кеңістігімен ықпалдастырып жатыр. Қазірдің өзінде елімізде шетелдің белгілі 23 жоғары оқу орны жұмыс жүргізе бастады. Оларға мейлінше қолдау көрсету керек. Атап айтқанда, маман даярлауға берілетін мемлекеттік тапсырысты біртіндеп көбейткен жөн. Бұл тәсілді білім бағдарламасы заман талабына сай келетін өз оқу орындарымызға да қолдануға болады. Осы ретте грант құны жастарды сапалы оқытуға мүмкіндік беруге тиіс», — дей келе Мемлекет басшысы үздік университеттердің нақты сектормен байланысын нығайтуға, инновациялық саясатты еліміздің ғылыми-технологиялық басымдықтарымен үйлестіруге кеңес берді.

Жолдау жүктеген міндеттер аясында біздің өңірде Аризона университетімен білім беру бағдарламаларын бірлесіп жүзеге асыру, ғылыми зерттеу жобалары, америкалық оқытушыларды тарту сынды ауқымды жұмыс жүргізілуде. Бұл студенттерге

туған өлкесінде сапалы халықаралық білім алуға, ал оқытушыларға кәсіби және академиялық даму мүмкіндігіне жол ашты. Аризона — АҚШ-тың жетекші зерттеу университеттерінің бірі, әлемнің үздік 100 ЖОО-ның қатарына кіреді. Ғылыми зерттеулермен кеңінен танымал, әсіресе агротехнология, су ресурстары, гендік инженерия, биотехнология мен ғарыш салаларында ерекше жетістіктерге жеткен. Сонымен қатар NASA-мен бірлесіп жобалар жүргізуде.

Серіктестіктің басты бағыттары — қос диплом және бірлескен білім беру бағдарламаларын іске асыру, білім сапасын бақылау және оқытушылардың біліктілігін арттыру, цифрлық ресурстарға қолжетімділік.

Аризона университеті бұл әріптестікті жаһандық білім беруді кеңейту мүмкіндігі ретінде қарастырады. Жоба Қазақстанда қолжетімді әрі сапалы америкалық білім алуға жол ашып отыр. Оқыту стандарттары АҚШ-пен бірдей болса да, оқу ақысы әлдеқайда төмен — бұл біздің артықшылығымыз.

Бастапқыда жоба қазақстандық студенттерге бағыт-

талғанымен, бүгінде Қытай, Ресей, Үндістан, Моңғолия, Пәкістан, Өзбекстан, Қырғызстан сияқты елдерден де қызығушылық бар. Ең көп сұранысқа ие бағыттар — IT және биотехнология. 2024 жылы алғашқы шетелдік студент қабылданды. Ресейден келген Егор Рохин оқуын сәтті жалғастыруда. Бұл — халықаралық тартымдылықтың бастамасы деп білеміз. 2032 жылға дейін қос дипломды бағдарламалар саны 10-ға жетеді деп күтілуде.

Шетелдік оқытушылар құрамы халықаралық беделге ие профессорлардан тұрады. Атап айтқанда, өсімдіктер генетикасы бойынша әлемге танымал биотехнолог Род Винг, инклюзивті білім беру саясаты бойынша сарапшы Тони Спаркс, цифрлық медиа және оқыту технологиялары маманы Дайана Дейли, климатология және экожүйелер саласының зерттеушісі Ирина Панюшкина, тұрақты ауыл шаруашылығы мен аквакультура бойынша жетекші маман Кевин Фитцсиммонспен бірлесіп жұмыс істеу мүмкіндігіне қол жеткіздік.

Келесі жылы Kozybayev University мен Аризона университеті алғашқы түлектерге

диплом тапсыру салтанатын бірге өткізбек. Бұл маңызды оқиғаға америкалық әріптестер де қатысады.

Бағдарламалар Мемлекет басшысының халықаралық білім беруді қолдау бастамасы аясында мемлекеттік және мақсатты гранттармен қамтамасыз етілуде. Сонымен қатар ақылы оқуға да мүмкіндік бар. Оқу ақысы қос диплом бағдарламасында — жылына 5 000 000 теңге, ал бірлескен (халықаралық) бағдарламада — 2 500 000 теңге. Бұл АҚШ-тағы ұқсас бағдарламалармен салыстырғанда 34 есе арзан.

Аризона университетімен ғылыми әріптестік Kozybayev University үшін зерттеу әлеуетін арттырудың басым әрі стратегиялық бағыттарының біріне айналды. Екі жоғары оқу орнының жетекші ғалымдары су ресурстарын басқару, агроэкономика, тұрақты ауыл шаруашылығы, биотехнология, ветеринария және жаңа буын материалдары сынды бағыттарды қамтитын кең ауқымды пәнаралық жобаларды бірлесіп жүзеге асыруда. Бұл жобалар тек академиялық сапаны арттыруға ғана емес, сонымен қатар оларды өмірлік өндірістік міндеттермен тығыз байланыстыруға бағытталған.

Әсіресе қолданбалы маньзы жоғары ғылыми жобаларға ерекше көңіл бөлінуде. Атап айтқанда, профессор Чарльз Герба және профессор Ирина Панюшкина жетекшілік ететін су сапасын микробиологиялық бағалау жобасы Kozybayev University зерттеушілерінің қатысуымен іске асуда. Жоба ауыл шаруашылығындағы тәуекелдерді төмендетуге және фермерлерге арналған цифрлық шешімдерді әзірлеуге бағытталған. Агрогеномика саласында университет жанындағы Аграрлық құзыреттілік орталығы Аризона университетінің Геномика институтымен тығыз байланыста жұмыс істеп келеді. Зерттеулер бидайдың төзімді сұрыптарын селекциялау және биоинформатика бағыттарын қамтиды. Бұл жобаларға профессор Андреа Зукколо, доктор Сауле Мусурова, профессор Алтын Шаяхметова, сондай-ақ Аризона университетінің профессоры Род Винг пен доктор Дарио Копетти қатысуда.

Ербол ИСАҚАЕВ,
М.Қозыбаев атындағы
СҚУ-дың басқарма
төрағасы-ректоры.